

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Tarım sektörü, gelişmişlik düzeyleri ne olursa olsun, ülkelerin ekonomik yaşamında büyük bir öneme ve vazgeçilmez bir yere sahiptir. Tarım Sektörü, İnsan hayatı için gerekli olan gıda maddeleri ile sanayi için gereken hammaddeleri üretmesinin yanında, kendi bünyesinde ve diğer sektörlerde de istihdam yaratması açısından önem arz etmektedir.

Bugün bitkisel üretim alanında tohum, üretimin verimini ve kalitesini etkileyen en önemli girdidir. Bu nedenle gelişmiş - sanayileşmiş ülkeler, tarımın bu önemli girdisi üzerinde çok geniş araştırma ve geliştirme çalışmaları yapmak zorunluluğu içine girmişlerdir. Bu eğilim, sanayileşmiş ülkelerin tohum sanayilerini de geliştirerek, dünya tohum ticaretinde önemli bir paya sahip olmalarını sağlamıştır.

Bugün dünya genelinde tohumluk ticaret hacminin 30 Milyar Dolar tutarında bir miktara ulaştığı hesap edilmektedir. Büyük bir Tarım potansiyeline, tohum yetiştiriciliği için, uygun iklim, toprak ve diğer koşullara sahip olan ülkemizde, kaliteli tohum elde edilmesi konusunda yapılacak yatırımlara, araştırma ve geliştirme faaliyetlerine yeterli desteğin verilmediği, konuyla ilgili olarak ciddi politikaların oluşturulamadığı görülmektedir. Tohum ithalat ve ihracat rakamlarına bakmamız dahi bugün içinde bulunduğumuz durumu ifade etmeye yetecektir. Ülkemiz halen tohum ihracatından 15-16 Milyon Dolar gelir elde ederken, tohum ithalatına 70-74 Milyon Dolar ödemektedir.

Tohumculuk konusunda etkin ve geçerli politika oluşturamayan ülkeler, her yıl için aynı tohumu tekrar ithal etmek zorunda kalmakta, bu durum söz konusu ülkeleri sürekli bir biçimde dışa bağımlı hale getirmektedir. Ne yazık ki Türkiye'de söz konusu ülkeler arasında yer almaktadır.

Bugün ülkemizde, özellikle Trakya bölgemizde, buğday tohumluğu ile ayçiçeği tohumluğu ithalat, üretim ve kullanımında önemli problemler yaşandığı görülmektedir. Özellikle son yıllarda Balkan Ülkeleri ve Doğu Avrupa ülkelerinden kontrolsüz tohumluk getirilmektedir. Bu durum hem ürün kalitesinde, hem de verimde ciddi kayıplara yol açmaktadır.

Bitkisel üretimde, üstün nitelikli ve kaliteli tohum kullanılması, verimi diğer üretim koşullarına da bağlı olarak %20-30 oranında artırmaktadır. Yabancı döllenmiş türlerde ise bu artışın 3 katına kadar çıktığı görülmektedir. Ülkemiz'de tarım alanlarının genişlemesinde sınıra gelinmiştir. Bu durum, elde edilecek ürünün artırılmasında tohumun önemini bir kez daha ortaya koymaktadır.

Ülkemizde 1982 ve 1984 yılında yapılan yasal düzenlemeler sonucu, tohumculuk özel sektöre dayalı yeni bir yapılanma içine girmiştir.

Yaşanılan bu süreçte, atılan olumlu adımlara rağmen , özel sektör, kamu ve çiftçi örgütleri arasındaki dengenin oluşturulamaması, çok sayıda sorunu da beraberinde getirmiştir. Halen ülkemizde 3023 adet tohum satış bayi faaliyet göstermektedir. Sayıları hızla artan tohum üretim ve satış firmaları nedeniyle, Ziraî Araştırma Enstitülerinin etkinliğinin azalması, tohumluk kontrol ve denetimde ciddi sorunları da ortaya çıkarmıştır.

Türkiye'de bitkisel üretimin tarım içindeki payı % 65-75 dolayında seyretmektedir. Türk tarımının gelişmiş ülkeler düzeyine çıkarılması için önde gelen konuların başında, tohumculuğun ülke koşullarına uygun, dünya pazarından ciddi anlamda pay alabilen bir endüstri haline getirilmesi gerekmektedir.

Değinilen görüşlerin ışığında; bitkisel üretimin en önemli girdilerinden biri olan tohumun ve tohumculuğun Türkiye' deki sorunlarının araştırılarak bu konudaki üretim ve verimliliğin artırılması, tohumculuk alanındaki örgütlenmenin sağlanması, araştırma ve geliştirme faaliyetlerine daha fazla kaynak aktarılması, Avrupa Birliğine uyum sürecinde bu alana yönelik olarak ortaya çıkacak sorunların tespit edilmesi ve bunlara çözüm bulunması açısından Anayasanın 98 ve iç tüzüğünün 104. maddelerine göre Meclis Araştırması açılmasını saygılarımızla arz ederiz.

Enis Tütüncü
Tekirdağ Milletvekili
ve 24 Milletvekili

1. Enis TÜTÜNCÜ- Tekirdağ Mv.
2. Mehmet Nuri SAYGUN- Tekirdağ Mv.
3. Muzaffer R. KURTULMUŐOđLU- Ankara Mv.
4. Erdođan KAPLAN- Tekirdağ Mv.
5. Yüksel ORBACIOđLU- Artvin Mv.
6. Necdet BUDAK- Edirne Mv.
7. Selami YİğİT- Kars Mv.
8. Yakup KEPENEK- Ankara Mv.
9. Halil TİRYAKİ- Kırıkkale Mv.
10. Salih GÜN- Kocaeli Mv.
11. Yařar TZN- Bilecik Mv.
12. Mustafa ÖZYURT- Bursa Mv.
13. Muharrem TOPRAK- İzmİr Mv.
14. Ali OKSAL- Mersin Mv.
15. İzzet ETİN- Kocaeli Mv.
16. Trkan MİOOğULLARI- İzmİr Mv.
17. İsmail DEğERLİ- Ankara Mv.
18. Ali ARSLAN- Muđla Mv.
19. A.İsmet ANAKI- Ankara Mv.
20. Oya ARASLI- Ankara Mv.
21. Mustafa YILMAZ- Gaziantep Mv.
22. Ahmet YILMAZKAYA- Gaziantep Mv.
23. Muhsin KOYİğİT- Diyarbakır Mv.
24. Mesut DEđER- Diyarbakır Mv.
25. Mehmet Ali ZPOLAT- İstanbul Mv.